

RODILJNE I RODITELJSKE NAKNADE OD 1. OŽUJKA 2025. GODINE

dr. sc. Marija Zuber, HZRIF

STRUČNI SKUP U ORGANIZACIJI KOVAČIĆ KONZALTINGA I UTIRUŠA

Split, 20. ožujka 2025.

IZMJENA ZAKONA

- Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (Nar. nov., br. 152/22. i 34/25.)
- Zakon je na snazi od 1. siječnja 2023. godine, a njegove izmjene i dopune primjenjuju se **od 1. ožujka 2025. godine**

ŠTO SE MIJENJA?

- povećani su najniži iznosi novčane naknade po osnovi korištenja roditeljskih prava
- povećani su najviši iznosi novčane naknade po osnovi korištenja roditeljskih prava koji podliježu ograničenju maksimalnog iznosa
- povećana je dužina očinskog dopusta
- povećana su prava udomitelja

PRIMJENA NOVIH IZNOSA NAKNADA

- Povećanje novčanih naknada odnosi se i na korisnike koji su na dan stupanja na snagu izmijenjenog Zakona zatečeni u korištenju prava
- Oni nastavljaju koristiti pravo u visini kako im je određeno, a samo **ako se na njih primjenjivao prethodno limitirani iznos**, taj se limit od 1. ožujka 2025. godine povećava na svotu određenu izmijenjenim Zakonom
- HZZO će im utvrditi novu svotu naknade po službenoj dužnosti

NIJE IZMIJENJEN

- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. nov., br. 80/13.- 33/23.)
  - naknada plaće za razdoblje spriječenosti za rad zbog komplikacija u trudnoći
  - način određivanja visine naknade za rodiljni odnosno roditeljski dopust

KADA IZMJENA?

- Izmjene su u proceduri e-savjetovanja – povećanje limita
- Prema informacijama koje u javnosti dane od strane predstavnika Ministarstva zdravstva - izmjena bi se trebala početi primjenjivati od 1. lipnja 2025.

KORISNICI RODITELJSKIH PRAVA

- **zaposleni roditelji**
- samozaposleni roditelji (obrtnici, osobe koje obavljaju djelatnosti slobodnog zanimanja)
- poljoprivrednici koji su obvezni osiguranici mirovinskog i zdravstvenog osiguranja
- nezaposlene osobe
- korisnici mirovina
- učenici i studenti (roditelji izvan sustava rada)
- posvojitelji, skrbnici i udomitelji malodobnog djeteta

PRAVA PO OSNOVI RODITELJSTVA

VREMENSKA + NOVČANA POTPORA

- pravo radnice na slobodan dan za prenatalni pregled
- pravo na dopust trudnice
- bolovanje zbog komplikacija u trudnoći
- rodiljni dopust
- očinski dopust
- roditeljski dopust
- korištenje rodiljnog i/ili roditeljskog dopusta uz rad s polovinom radnog vremena
- rad s polovinom radnog vremena radi pojačane njege djeteta
- pravo na stanku za dojenje djeteta
- pravo na dopust ili rad s polovinom radnog vremena radi njege djeteta s teškoćama u razvoju

SLOBODAN DAN ZA PRENATALNI PREGLED

PRAVO:

- Trudna zaposlenica - jedan slobodni radni dan mjesečno za obavljanje prenatalnih pregleda
- Može ga koristiti u jedan radni dan ili ga višekratno rasporediti u dva ili više radnih dana
- Mora poslodavcu najaviti pisano, barem dva dana prije zakazanog pregleda

NAKNADA PLAĆE:

- naknada plaće na teret poslodavca
- u visini plaće koju bi zaposlenica ostvarila da radi

DOPUST TRUDNE RADNICE

PRAVO:

- Trudna zaposlenica koja radi na poslovima štetnim po njezino zdravlje ili zdravlje djeteta, ima pravo zatražiti da je poslodavac rasporedi na druge odgovarajuće poslove
- Mišljenje ovlaštenog doktora
- Ako nema takvih poslova, pravo na dopust

NAKNADA PLAĆE:

- plaćeni dopust na teret poslodavca
- naknada plaće određuje se u visini prosječne plaće koja joj je isplaćena u tri mjeseca koji prethode mjesecu u kojemu stječe pravo na dopust

KOMPLIKACIJE U TRUDNOĆI

PRAVO:

- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju
- Prema Izvješću o bolovanju

NAKNADA PLAĆE:

- naknadu plaće na teret HZZO-a
- naknadu plaće zaposlenici i isplaćuje HZZO
- poslodavac je obvezan HZZO-u ispostaviti podatke o isplaćenju plaći na obrascu «Potvrda o plaći»
- naknada u visini prosječne plaće isplaćene u prethodnih šest mjeseci, **najviše 565,04 €**
- uvjet: status u osiguranju 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u dvije godine
- ako nema status u osiguranju: **110,36 €**

KOMPLIKACIJE U TRUDNOĆI

ODREĐIVANJE SATNE OSNOVICE

- Za osiguranike osigurane po osnovi radnog odnosa osnovica za određivanje naknade na teret HZZO-a određuje se **kao satna osnovica**, na temelju podataka iz Potvrde o plaći.

$$\text{Neto satna osnovica} = \frac{\text{Ukupna neto plaća (stupac 3 Potvrde)}}{\text{Ukupan broj sati na koje se odnosi neto plaća (stupac 7 Potvrde)}}$$

Uvjet: više od jedne plaće u Potvrdi o plaći

ISPLAĆENO MANJE OD ŠEST, ALI VIŠE OD JEDNE PLAĆE

Osnovica se određuje od svote isplaćenih plaća.

Postupak:

Suma isplaćenih neto plaća podijeli se s brojem sati za koje su isplaćene = **satna osnovica**

ISPLAĆENA SAMO JEDNA ILI NITI JEDNA PLAĆA

- Satna osnovica se određuje od najniže osnovice za plaćanje obveznih doprinosa važeće za mjesec koji prethodi mjesecu u kojemu je započeto bolovanje (bruto iznos se preračunava u neto) – za 2025. osnovica iznosi 683,24 €
- Satna osnovica se određuje tako da se najniža mjesečna osnovica podijeli sa satima mjeseca koji prethodi mjesecu u kojemu je započeto bolovanje

KOMPLIKACIJE U TRUDNOĆI – PRVA 42 DANA

PRAVO:

- Članak 56. Temelnog kolektivnog ugovora za zaposlenike u javnim službama (Nar. nov., br. 29/24.)
- Povoljnije pravo na naknadu za bolovanje za prva 42 dana bolovanja za sve razloge spriječenosti za rad, uključujući i bolovanje zbog komplikacija u trudnoći

IZNOS RAZLIKE U VISINI NAKNADE:

- u visini razlike između naknade koju isplaćuje HZZO-a i naknade u visini 85% plaće prethodna tri mjeseca odnosno 85% plaće koju bi ostvarila da radi
- u poreznom se smislu smatra plaćom i podliježe obvezi poreza na dohodak i obveznih doprinosa

KOMPLIKACIJE U TRUDNOĆI

AKO SE IZMIJENI ZAKON O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU:

- **Prijedlog izmjena Zakona** o obveznom zdravstvenom osiguranju – e-savjetovanje
  - Najniža naknada na teret HZZO-a:
povećanje s 110,36 € na **353,15 €**
  - Najviša naknada na teret HZZO-a:
povećanje s 565,04 € na **995,45 €**

POMOĆ ZA BOLOVANJE DUŽE OD 90 DANA

PRAVO:

- Temeljni kolektivni ugovora za zaposlenike u javnim službama
- U visini proračunske osnovice, jednom godišnje
- Ostvaruje se za bolovanje duže od 90 dana kojemu je uzrok komplikacije u trudnoći (ali ne rodiljni dopust!)

VISINA POMOĆI:

- **441,44 €**
- neoporezivi primitak (u 2025. neoporezivo do 600,00 €)
- u obrascu JOPPD – šifra 20

RODILJNI DOPUST

TRAJANJE:

- **obvezni rodiljni dopust** - traje od početka rodiljnog dopusta do 70 dana nakon rođenja djeteta, tj. ukupno 98 dana ako je rodiljni dopust započeo 28 dana prije poroda odnosno 115 dana ako je rodiljni dopust započeto 45 dana prije termina poroda, i
- **dodatni rodiljni dopust** - traje od 71. dana nakon rođenja do šest mjeseci života djeteta

NAKNADA:

- u visini prosječne plaće isplaćene u prethodnih šest mjeseci
- ako se nastavlja na komplikacije u trudnoći - ista osnovica
- bez ograničenja najvišeg iznosa
- najmanje: **701,89 €** za zaposlene u punom radnom vremenu (ranije: 309,01 euro)

OČINSKI DOPUST

TRAJANJE – UDVOSTRUČENO OD 1.3.2025.:

- **20 radnih dana** za jedno dijete (ranije: 10 dana)
- **30 radnih dana** za rođenja blizanaca, trojki ili istodobnog rođenja više djece (ranije: 15 dana)
- Mora se iskoristiti do navršenih šest mjeseci djetetova života
- Mora se koristiti u komadu

NAKNADA:

- u visini prosječne plaće isplaćene u prethodnih šest mjeseci
- bez ograničenja najvišeg iznosa
- najmanje: **701,89 €** za zaposlene u punom radnom vremenu (ranije: 309,01 euro)

RODITELJSKI DOPUST – prvo i drugo dijete

TRAJANJE:

- 6 mjeseci – ako samo jedan roditelj koristi roditeljski dopust
- 8 mjeseci ako drugi roditelj koristi najmanje 2 mjeseca

NAKNADA:

- u visini prosječne plaće isplaćene u prethodnih šest mjeseci
- najviše **3.001,79 €** (ranije: 995,45 €)

RODITELJSKI DOPUST – blizanci, treće i svako sljedeće dijete

TRAJANJE:

- 28 mjeseci – ako samo jedan roditelj koristi roditeljski dopust
- 30 mjeseci – ako oba roditelja koriste roditeljski dopust (drugi roditelj mora koristiti najmanje 2 mjeseca)

NAKNADA ZA PRVIH 6 ODNOSNO 8 MJESECI:

- u visini prosječne plaće isplaćene u prethodnih šest mjeseci
- najviše **3.001,79 €** (ranije: 995,45 €)

NAKNADA ZA PREOSTALE MJESECE:

- ne ovisi o prosječnoj plaći
- **803,42 €** mjesečno (ranije: 551,80 €)

UVJET PRETHODNOG OSIGURANJA

Za puni iznos naknade
zbog komplikacija u
trudnoći:

9 mjeseci
neprekidno ili 12
mjeseci s prekidima
u zadnje dvije godine

ako uvjet nije
ispunjen: 110,36 €

Za puni iznos naknade
za rodiljni i roditeljski
dopust:

6 mjeseci
neprekidno ili 9
mjeseci s prekidima
u zadnje dvije godine

ako uvjet nije
ispunjen: **701,89 €**

POTPORA ZA NOVOROĐENČAD IZ SREDSTAVA HZZO-A

- Roditelj -pravo na jednokratnu novčanu potporu na teret HZZO-a u iznosu **618,02 €**

UVJETI:

- da je roditelj hrvatski državljanin s prebivalištem u Hrvatskoj ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u Hrvatskoj u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno
- da je dijete upisano u maticu rođenih
- da je prijavljeno kao član kućanstva korisnika, tj. da s korisnikom živi u zajedničkom domaćinstvu, i
- da je dijete zdravstveno osigurano po propisima Republike Hrvatske

STANKA ZA DOJENJE DJETETA

PRAVO:

- Pravo majke koja počne raditi u punom radnom vremenu
- Stanka se koristi po **jedan sat dnevno, u dva navrata** tijekom dnevnog radnog
- Potvrdu pedijatra da doji dijete i potvrdu poslodavca da radi s punim radnim vremenom
- Do godinu dana starosti djeteta

NAKNADA:

- određuje se od i 441,44 € mjesečno, a izračunava se razmjerno broju iskorištenih sati stanke u određenom mjesecu
- HZZO je izravno isplaćuje korisnici toga prava

KORIŠTENJE DOPUSTA U POLOVINI RADNOG VREMENA

RODILJNI DOPUST:

- Dodatni rodiljni dopust (dopust nakon proteka 70 dana od rođenja djeteta) može se koristiti u polovini radnog vremena, uz rad u drugoj polovini radnog vremena
- Rodiljni dopust se **produžuje** za onoliko koliko je roditelj koristio pravo na rad s polovinom radnog vremena u periodu do šest mjeseci starosti djeteta, ali najviše **do navršenih 9 mjeseci života djeteta**

RODITELJSKI DOPUST:

- Ako se koristi uz rad s polovinom radnog vremena u zamjenu za dopust u punom radnom vremenu - **udvostručuje se razdoblje korištenja prava**

RAD U SKRAĆENOM RADNOM VREMENU RADI POJAČANE NJEGE DJETETA

PRAVO:

- Jednom od zaposlenih roditelja može odobriti rad s polovinom radnog vremena radi potrebe pojačane brige o djetetu
- Pravo se odobrava jednom roditelju, uz uvjet da je drugi roditelj radno angažiran, nakon iskorištenja roditeljskog dopusta
- može se koristiti do tri godine starosti djeteta

PLAĆA + NAKNADA:

- plaće koju za polovinu radnog vremena isplaćuje poslodavac, a ona se određuje razmjerno
- naknada u iznosu **701,89 €** za drugu polovinu radnog vremena koju isplaćuje HZZO

RODITELJ DJETETA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

PRAVO:

- dopust za njegu djeteta do navršene osme godine života djeteta, ili
- pravo na rad s polovicom punog radnog vremena do osme godine života djeteta
- Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom utvrđuje teškoće u razvoju djeteta

NAKNADA:

- ako dopust koristi u punom radnom vremenu **803,42 € mjesečno**
- ako koristi pravo na rad s polovinom radnog vremena:
  - plaća za polovinu radnog vremena +
  - naknada od HZZO-a za drugu polovinu u visini iznosa plaće koja je isplaćena za rad u polovini radnog vremena umanjene za doprinose iz plaće i porez na dohodak, prema podacima poslodavca

HVALA!

mzuber@rif.hr